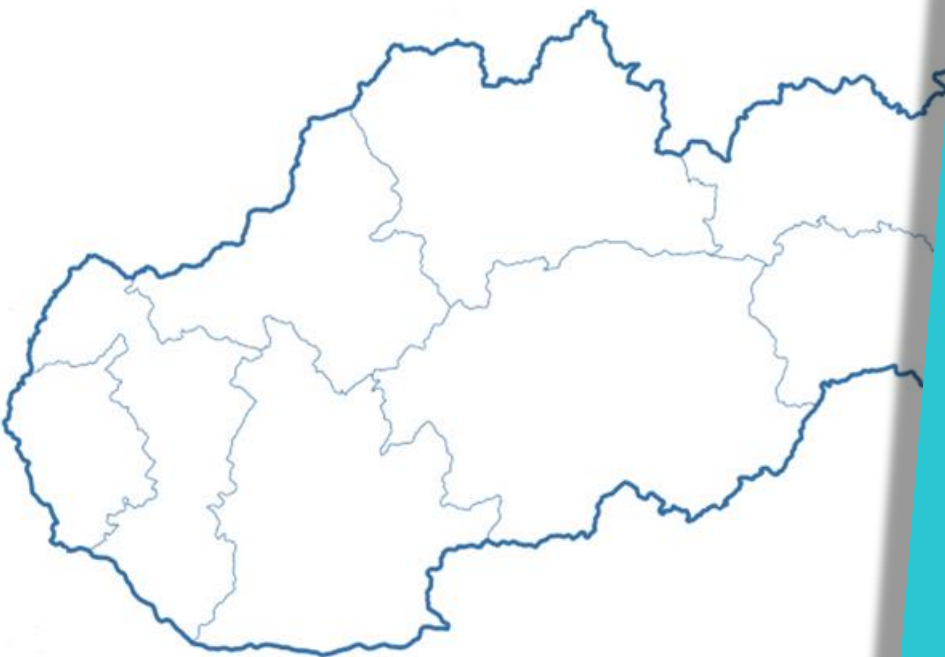

ŠTÁTNA
ŠKOLSKÁ
INŠPEKCIA

Príklady dobrej praxe zo školských inšpekcií

**KRITICKÝ
PRIATEĽ ŠKÔL
A ŠKOLSKÝCH
ZARIADENÍ**

2022/2023

OBSAH

MATERSKÉ ŠKOLY	2
Súkromná materská škola Guliver, Poľovnícka 1914/3B, Banská Štiavnica	2
ZÁKLADNÉ ŠKOLY	2
Základná škola Andreja Kmeťa, Ul. M. R. Štefánika 34, Levice	2
Súkromná základná škola, Gorkého 4, Skalica	3
Spojená škola, Mičurova 364/1, Bytča	4
Súkromná základná škola, Dneperská 1, Košice	4
Súkromná základná škola, Trieda SNP 104, Košice	4
STREDNÉ ŠKOLY	5
Súkromné gymnázium, Bajkalská 20, Bratislava	5
Stredná odborná škola technológií a remesiel, Ivanská 21, Bratislava	5
Stredná odborná škola hotelových služieb a gastronómie, Farského 9, Bratislava	5

Zostavila: Ing. Adriana Vykydalová a kol.

© Štátna školská inšpekcia, Staré Grunty 52, Bratislava 4; 841 04

MATERSKÉ ŠKOLY

SÚKROMNÁ MATERSKÁ ŠKOLA GULIVER, POĽOVNÍCKA 1914/3B, BANSKÁ ŠTIAVNICA

<https://www.msguliver.sk/>

PaedDr. Anežka Slančíková, riaditeľka súkromnej materskej školy (SMŠ), uplatňovaním koučingového prístupu a sebahodnotiacich procesov zapájala pedagogických zamestnancov do ďalšieho vzdelávania s cieľom zvyšovať ich odborný potenciál a kvalitu poskytovaného predprimárneho vzdelávania.

Počas výchovno-vzdelávacej činnosti pedagogickí zamestnanci **aplikovali stratégie zohľadňujúce učebný potenciál detí**, umožňovali im učenie sa prostredníctvom rôznych hier, priamej skúsenosti, Hejného metódy, aktívneho bádania a experimentovania pri práci s fotoaparátom a s využitím informačno-komunikačných technológií pri riešení úloh na interaktívnej tabuli, programovaní elektronickej hračky, pri čítaní QR kódov tabletom na obrázkoch. Uplatňovali vzdelávacie aktivity a tematické projekty s využitím virtuálnej reality v nadväznosti na vlastné ciele SMŠ a akceptovanie vzdelávacích oblastí vo všetkých aktivitách a formách dňa, čím stimulovali záujem detí o poznávanie, učenie. Cielovým využívaním pojmových máp, 3D modelov, makiet a rekvizít rozvíjali ich individuálne spôsobilosti. S cieľom rozvoja finančnej gramotnosti detí implementovali do vyučovania prvky metodiky programu ALFATOT. V súlade s učebnými osnovami obohatenými o stratégie saunovania a plaveckej prípravy podnecovali rozvoj ich pohybových schopností a zručností, podporovali návyky detí na pravidelné denné cvičenie a zvýšenie pohybovej aktivity s využitím podmienok MŠ.

Deti v procese učenia sa dokázali identifikovať problém, argumentovať, vedeli si samostatne overiť svoje tvrdenia, spontánne diskutovali, analyzovali informácie, vyvodzovali závery, boli schopné riešiť problémy, tvorivo a kriticky myslieť. Disponovali bohatým repertoárom riekaniak, básní, spievali piesne súvisiace s obsahom realizovaných činností, piesne viazané na vlastné zameranie, spievali a tanečnými prvkami pohybovo vyjadrovali piesne typické pre región v súčinnosti s hrou učiteliek na melodických hudobných nástrojoch. Primerane veku a dĺžke dochádzky do MŠ komunikovali v dvoch cudzích jazykoch. Prezentovali výnimočnú úroveň pohybovej gramotnosti i základné plavecké zručnosti.

K napĺňaniu obsahu vzdelávania prispievali nadštandardné priestorové podmienky a materiálno-technické vybavenie učební.

ZÁKLADNÉ ŠKOLY

ZÁKLADNÁ ŠKOLA ANDREJA KMEŤA, UL. M. R. ŠTEFÁNKA 34, LEVICE

<https://www.zsaklv.sk>

Kreativnosť 2 pedagógov školy **PaedDr. Radoslavy Horváthovej** a **Mgr. Zoltána Patka** podporovaná riaditeľkou školy **Mgr. Alicou Meňhartovou** a jej zástupkyňami sa prejavila v **netradičnom poňatí realizácie finančnej gramotnosti formou vlastného projektu**. Jeho cieľom vo vzťahu k žiakom bolo zdokonaľiť sa vo finančnej zodpovednosti spotrebiteľov a správne sa rozhodovať pri určovaní si priorit s prihliadaním na rôzne riziká, poznať hodnotu peňazí, naučiť sa plánovať podľa možností vlastného rozpočtu.

V zmysle naplnenia špecifického i edukačného cieľa sa v rámci sledovanej aktivity priestory chodby a triedy zmenili na inštitúcie a podniky poskytujúce svoje služby – Výkup hračiek, Zmenáreň, Obchod hračiek, Banka, Kaviareň, Úrad práce, Tetovacie štúdio, Kino, Fotoateliér, Zábavné centrum – stolný tenis.

Žiaci sa počas aktivity stali obchodníkmi, bankármi, predavačmi, ale aj osobami zodpovednými za hospodárenie so svojimi finančnými prostriedkami.

Výkup hračiek, o ktorom boli zákonní zástupcovia žiakov informovaní na triednych schôdkach, sa uskutočnil na základe ich informovaného súhlasu. Vo výkupe žiaci za prinesenú nepotrebnú, nepoškodenú a funkčnú hračku získali polovičnú sumu z pôvodnej ceny. Na hodine pracovného vyučovania a výtvarnej výchovy si vyrobili peňaženky, do ktorých si ukladali získané finančné prostriedky, čím získali prehľad o svojom príjme. Postupne Výkup hračiek zanikol a namiesto neho vznikol **Obchod s hračkami**, v ktorom žiaci mohli nakupovať rôzne hračky, spoločenské hry aj knihy.

V **Zmenárni** si žiaci mohli zameniť svoje známky (jednotky, dvojky) a pochvaly za istý obnos peňazí, ktorý sa menil počas týždňov trvania aktivity – niekedy bol výhodnejší, inokedy menej výhodný. Uvedená aktivita motivovala žiakov k dosahovaniu lepších výsledkov v učení sa.

V inštitúcii **Banka** mali žiaci možnosť vložiť svoje získané finančné prostriedky a uložiť ich pri výhodnom zúročení.

Veľkej obľube sa tešili prevádzkovatelia **Kaviarne**, ktorá mala dostatok zákazníkov. Ponúkala rôzne občerstvenie, ovocný čaj s medom, ovocnú limonádu, ovocie, horúcu čokoládu so šľahačkou a cukrovou posýpkou, no najväčšou pochúťkou pre žiakov boli čerstvo pripravené pukance spolužiakmi. Poháre na podávané nápoje boli z papiera alebo umelohmotné a zálohované, čím boli žiaci vedení k environmentálnej výchove a k osvojeniu si pojmu zálohovanie.

Úrad práce na oznamovacej tabuli poskytoval informácie o voľných pracovných pozíciách, o ktoré sa mohli žiaci uchádzať. Boli zverejnené požadované kritériá na prijatie do zamestnania (napr. ukončený ročník vzdelávania, spĺňanie určitých zručností) a termín konkurzu. V priebehu trvania aktivity vznikali postupne ďalšie inštitúcie a firmy poskytujúce svoje služby.

Pribudlo **Kino** s premietaním náučných filmov s témou finančnej gramotnosti, kde sa žiaci mohli oboznámiť s rôznymi možnosťami investovania finančných prostriedkov.

Na rozvoj socializácie a rovesníckych kamarátskych vzťahov bolo zacielené fungovanie inštitúcií **Fotoateliér** a **Zábavné centrum**. Žiaci si museli určiť priority, či si peniaze minú na nákup alebo ich využijú na kultúrno-vzdelávacie či zábavné podujatie. Prejav empatie a radosti z pomoci iným preukázali charitatívnou zbierkou a nákupom granúl pre opustených psov v útulku. Žiaci zažili aj bežné situácie zo života, keď banka bola z technických príčin zatvorená, v obchode prebiehala inventúra a v zmenárni z dôvodu choroby zamestnancov neposkytovali služby.

Realizácia interného projektu splnila očakávania žiakov, pedagógov i záujemcov o netradičné inováčné formy výučby. Finančnú gramotnosť sa podarilo preniesť zo školských lavíc do reálneho, hoci zinscenovaného života, v ktorom sa žiaci stali samostatnými a rozhodovali o efektívnom využití svojich finančných prostriedkov. Ocitol sa v úlohe byť zodpovedným za svoje rozhodnutia a ich možné dôsledky, naučili sa hrovou formou plánovať, zabezpečiť si prácu kvôli príjmu, hospodáriť, sporiť a investovať. Toto bola len jedna z množstva aktivít a interných projektov, ktoré v priebehu školského roka realizujú so svojimi žiakmi pedagogickí zamestnanci Základnej školy Andreja Kmeťa v Leviciach.

SÚKROMNÁ ZÁKLADNÁ ŠKOLA, GORKÉHO 4, SKALICA

<https://zsstvorlistok.edupage.org/>

V škole sa uplatňovala upravená organizácia vyučovania v zmysle dlhodobého školského projektu – **team teaching** – spolupráca dvoch učiteľov na jednej vyučovacej hodine a individuálny prístup k žiakom.

Uplatňovaný individuálny prístup ku každému žiakovi pomáha predchádzať školskému neúspechu. Výrazným prínosom je organizačná forma vyučovania *team teaching* (2 učители na 1 hodine), ktorá je uplatňovaná nielen v triedach so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. V priestoroch školy je zriadená študovňa, kde sa popoludní môžu žiaci podľa vlastného uváženia a potrieb stretnúť s učiteľmi všetkých predmetov. Tieto stretnutia nie sú založené na princípe klasického doučovania

pre žiakov, ktorí dosahujú slabšie vzdelávacie výsledky, ale aj pre žiakov úspešných, ktorí si chcú obsah učiva rozšíriť. Preto v škole zaužívaný názov „doučovanie“ zmenili na výstižnejší „priučovanie“.

SPOJENÁ ŠKOLA, MIČUROVA 364/1, BYTČA

<https://spojenaskolabytca.edupage.org/>

Žiaci, predovšetkým rómskej národnosti, sa pravidelne zúčastňovali vyhlásených športových podujatí – Národných špeciálnych olympiád, Majstrovstiev Slovenska v plávaní, v unifikovanom futbale, v stolnom tenise a v atletických disciplínach. Škola je aktívnym členom medzinárodnej organizácie – Special Olympics Slovakia. V športovej oblasti spolupracuje s Gymnázium Bytča, vytvárajú spoločné futbalové družstvo – dobrá prax v desegregácii s príkladnou inklúziou.

SÚKROMNÁ ZÁKLADNÁ ŠKOLA, DNEPERSKÁ 1, KOŠICE

<https://szsdneperska.edupage.org/>

Ciele výchovy a vzdelávania stanovené v školskom vzdelávacom programe boli koncipované ako program kognitívneho a intelektuálneho vzdelania vyvážené so sociálnym a emocionálnym rozvojom žiakov. Posilnenie vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia v rámci edukačného procesu malo pozitívny vplyv na **efektívne rozvíjanie komunikačných spôsobilostí žiakov**, čo sa prejavilo aj na hospitovaných hodinách.

Vyučujúca predmetu slovenský jazyk a literatúra na 1. stupni využívala aktívne a systematicky **literárny kútik a prácu s triednou knižnicou**, ktorú si spolu so žiakmi pravidelne dopĺňali a obmieňali a kde žiaci po prečítaní prezentovali vlastnými slovami nimi vybrané literárne diela. Následne o nich samostatne viedli diskusiu so spolužiakmi.

Na každej hodine vyučujúca pravidelne zaraďovala **jazykové cvičenia (jazykolamy)** a dbala na správnu výslovnosť a takticky usmerňovala prípadné logopedické nedostatky. Týmto systematickým prístupom sa jej podarilo u niektorých žiakov eliminovať nesprávnu výslovnosť.

Pri umeleckom texte sama poskytovala kultivovaný vzorový prednes. V nemalej miere sa pri práci s literárnym textom – **čítanie s predpovedaním deja** – zameriavala na rozvoj a podporu fantázie žiakov, tvorbu a pokračovanie dejovej línie, ako aj na vyjadrovanie vlastných pocitov žiakov pri čítaní a práci s textom. Žiaci dokázali prirodzene a uvoľnene komunikovať na rôzne témy, tvoriť rozvité zmysluplné vety, ich jazykový prejav bol zrozumiteľný, bez artikuláčnych chýb. Vzájomne sa počúvali a hodnotili výsledky činností.

SÚKROMNÁ ZÁKLADNÁ ŠKOLA, TRIEDA SNP 104, KOŠICE

<https://nasa-skola.edupage.org/?>

Škola vo svojom školskom vzdelávacom programe zaviedla nové predmety zamerané na **tanec a pohybovú prípravu žiakov**. Okrem rozvoja hudobno-pohybových a dramatických zručností detí škola kládla dôraz aj na vybavenie školy modernou digitálnou technológiou. V učebniach mali vyučujúci k dispozícii interaktívne tabule so softvérom, vizualizéry, kamery, okuliare na virtuálnu realitu, tablety a iPady. Škola disponovala platenými výukovými digitálnymi programami a aplikáciami. Učitelia absolvovali vzdelávania zamerané na rozvoj digitálnych zručností a tieto poznatky uplatnili **zmysluplným využitím IKT takmer na každej vyučovacej hodine**.

Vyučujúca na 1. stupni na získanie spätnej väzby pri hodnotení vlastných učebných výkonov žiakov využila **hlasovaciu aplikáciu Slido**.

Žiaci 1. stupňa mali možnosť na vyučovacích hodinách využívať okrem interaktívnej tabule aj **iPady**, vyučujúce uplatňovali aktivizujúce metódy výučby (napr. stratégia EUR), čím motivovali žiakov a rozvíjali ich schopnosť kriticky myslieť.

Na hodinách slovenského jazyka a literatúry na 2. stupni si komunikačné spôsobilosti žiaci rozvíjali aj prácou so súvislým a nesúvislým textom, ktorého zdrojom boli nielen učebnice, ale tiež internet, **mobilné aplikácie** (čítačka QR kódov), vzdelávacie platformy a online aplikácie (Kahoot, Wordwall, Learningapps). Žiaci si zdieľali svoje práce a výstupy cez aplikáciu MS Teams. Takéto metódy a formy práce podporovali racionalizáciu učebných činností učiteľa i žiakov, boli prostriedkom zvyšovania kvality procesu a jeho efektívnosti. U žiakov upevňovali vzťah k vyučovanému predmetu, pomáhali im pochopiť abstraktné prvky učiva a viedli ich k aktívnemu činnostnému učeniu sa.

STREDNÉ ŠKOLY

SÚKROMNÉ GYMNÁZIUM, BAJKALSKÁ 20, BRATISLAVA

<https://1sg.sk/kontakty/>

Zabezpečenie pravidelných interných a externých vzdelávaní pre učiteľov školy a následná aplikácia poznatkov do vyučovacieho procesu mali **výrazný vplyv na dobrú úroveň vyučovania**.

V školskom roku 2022/2023 sa učitelia vzdelávali v rôznych aktuálnych oblastiach – inklúzia zdravotne znevýhodnených žiakov, využívanie autoevaluačných procesov prostredníctvom metódy nehodnotiaceho pozorovania didakticko-reflektívnej komunity (v spolupráci v Trnavskej univerzite) – progresívna forma kolektívneho riešenia problémov.

V škole sa využíva **slovné hodnotenie žiakov** vo všetkých predmetoch s poukázaním na pokroky v učení, pričom učiteľ reaguje aj na písomné sebahodnotenie žiaka v predmete. Žiacka sebareflexia bola tak účinným prostriedkom ďalšieho pokroku pri jeho učení sa.

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA TECHNOLOGIÍ A REMESIEL, IVANSKÁ 21, BRATISLAVA

<http://sostar.sk/>

Po trojročnej rekonštrukcii starej dielenskej budovy bolo otvorené **Centrum odborného vzdelávania a prípravy** (Centrum OVP) v stavebníctve. Úlohou Centra OVP pri Strednej odbornej škole technológií a remesiel je skvalitňovať a zefektívňovať vzdelávacie procesy s ich súčasným prepojením na potreby zamestnávateľov pôsobiacich v stavebníctve.

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA HOTELOVÝCH SLUŽIEB A GASTRONÓMIE, FARSKÉHO 9, BRATISLAVA

<https://www.farskeho.sk/>

Z iniciatívy vedenia školy bola novovybudovaná **cukráreň na terase školy**, v ktorej budú pracovať žiaci školy, cukráreň začne slúžiť verejnosti od 1. januára 2024. Bola postavená z mimorozpočtových prostriedkov školy po dohode a súhlase s Bratislavským samosprávnym krajom (BSK).

Okrem tohto projektu bola dokončená rekonštrukcia najmodernejšieho Centra odborného vzdelávania a prípravy so zameraním na potravinárstvo v SR. Objekt otvorený od 1. 10. 2023 bol zrekonštruovaný v rámci projektu IROP (Integrovaný regionálny operačný program). Ide o najväčšiu investíciu z tohto programu do stredného školstva v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK. Toto centrum bude nadregionálneho charakteru s možnosťou aktívneho využitia študentov Fakulty chemickej a potravinárskej technológie STU, partnerských škôl v rámci SR (NR, BB, KE, PO) a škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK.